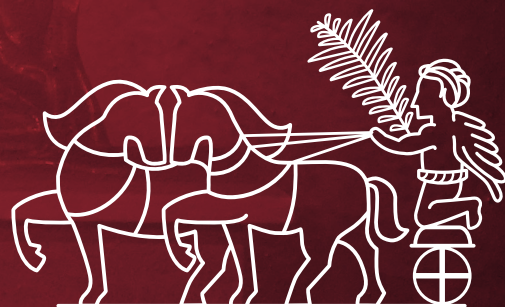
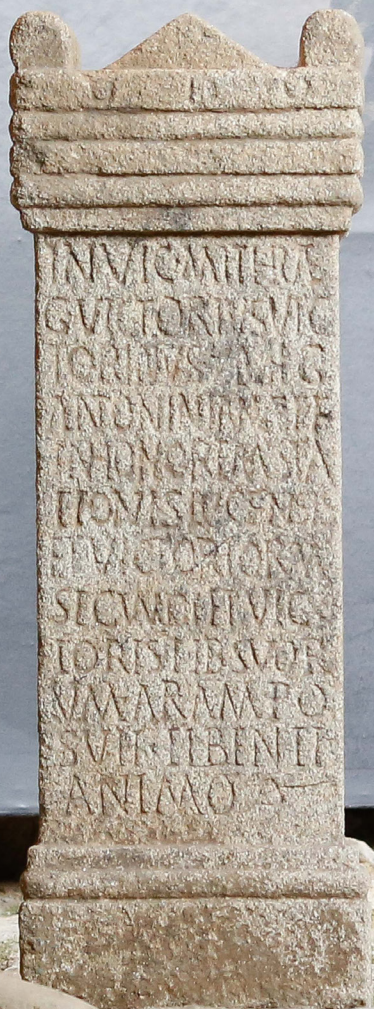

MUSEO
UNIVERSITARIO
A DOMUS
DO
MITREO

USC
UNIVERSIDADE
DE SANTIAGO
DE COMPOSTELA

MUSEO
UNIVERSITARIO
A DOMUS
DO
MITREO

ESPAZO DIDÁCTICO
O LUGO ROMANO

LIMIAR

O **Museo Universitario A Domus do Mitreo** é un referente na cidade e conta cun grande atractivo como recinto cultural e divulgativo. Conserva os excepcionais restos dunha importante *domus* urbana cun mitreo doméstico asociado e unha vista única da muralla romana ata os seus cimentos. 2000 anos de historia da cidade de Lugo reunidos nun emblemático espazo da historia e da arqueoloxía de Galicia.

Entre as súas actividades ofrece unha programación didáctica para a comunidade educativa centrada nos restos arqueolóxicos atopados neste recinto patrimonial de incalculable valor histórico, tanto para o estudo e coñecemento do mundo romano, como da cidade de Lugo.

O persoal docente poderá atopar unha variada oferta de recursos para a visita, con obradoiros didácticos adaptados ás necesidades específicas de cada ciclo educativo (E. Infantil, E. Primaria, E. Secundaria e Bacharelato así como a ciclos de Formación Profesional e Educación de Persoas Adultas). Ademais, os centros que impartan cursos de educación non regrada poden atopar actividades transversais moi interesantes e aptas para os seus estudantes.

O alumnado poderá afondar sobre as pegadas do mundo romano na cidade de Lugo, aprendendo do pasado e experimentándoo dunha maneira lúdica e ao mesmo tempo educativa,

MUSEO
UNIVERSITARIO
**A DOMUS
DO
MITREO**

MUSEO UNIVERSITARIO A DOMUS DO MITREO

No ano 1998 a **Universidade de Santiago de Compostela** decidiu converter o Pazo de Montenegro na súa sede institucional na cidade de Lugo. A necesaria intervención arqueolóxica que se levou a cabo permitiu que puidésemos descubrir varios achados de relevancia, entre os que destaca unha vivenda romana (*domus*) construída no primeiro cuarto do s. I d.C. de acordo coas recomendacións do grande arquitecto Vitrubio en canto a proporcións, materiais, xestión hidráulica, illamento, solos, etc.

Os restos conservados da *domus* amósannos un edificio que dispoñía de dous andares (planta baixa e primeiro piso) e que se organizaba a partir dun patio porticado ou peristilo. A este patio abríanse as distintas dependencias, tanto as destinadas a labores domésticos (cociña, almacéns, latrinas, cortes) e residencia dos e das servidores, como as dirixidas á actividade social, (sala de recibir visitas ou *oecus*) e privada (dormitorios: *cubicula*) dos donos da casa. Os espazos privados de descanso e públicos de recepción aparecen decorados con pinturas murais.

Na Antigüidade Tardía (século III) a *domus* é reformada co obxectivo de construír no seu interior un templo dedicado ao deus Mitra, o mitreo, que hoxe dá nome á casa. Na identificación desta estrutura de culto axudou de maneira evidente a localización dunha ara votiva perfectamente lexible e na que se alude, a través dunha inscrición, á persoa que ordenou construíla.

Trátase dun centurión da *Legio VII Gemina Antoniniana*, *Gaius Victorius Victorinus*. Este personaxe era o encargado dun pequeno posto militar de control do territorio en *Lucus Augusti* (situado, probablemente, no seu mesmo domicilio) na época do emperador Caracalla (211-217 d.C.). O culto ao deus Mitra, ou mitraísmo, chegou ata o extremo occidental do imperio da man de militares que tomaron contacto con el, moi probablemente durante campañas en Asia Menor, sen esquecer a influencia dos comerciantes orientais e dos representantes imperiais. Finalmente, unha nova vicisitude muda de novo a fisionomía da *domus* a finais deste século III. A construción da muralla e foso e do seu *intervallum* (rolda interior) provocou a expropiación primeiro, e a destrución despois, da parte habitable da *domus*, aínda que o templo mitraico permanecerá en funcionamento ata o século IV d.C.

O PROGRAMA DIDÁCTICO

O programa didáctico do Museo Universitario da Domus do Mitreo permite escoller entre diversas modalidades: a visita guiada ou a visita acompañada dunha actividade complementaria. Ambas as dúas executaranse en grupos que non superarán as 22 persoas por guía para asegurar o seu bo desenvolvemento. Con este número conseguiremos transmitir con maior claridade os contidos propostos e establecer un proceso participativo que lles permita a todos os alumnos e alumnas interactuar cos materiais didácticos que se empregarán nas actividades.

A VISITA GUIADA

Desde o museo propoñemos unha visita guiada dinámica para achegarlle á comunidade educativa algúns dos segredos mellor gardados dos antigos habitantes de *Lucus Augusti*. Para isto, contamos cun xacemento de 600 m² no que se agrupan diversos restos arqueolóxicos cuxa interpretación permitirá transmitir aspectos de grande interese acerca da evolución da cidade, tanto no período romano, como en épocas posteriores. Durante o percorrido o alumnado poderá interaccionar con diversas réplicas de pezas arqueolóxicas recuperadas nos traballos de escavación. A duración da visita é de 45 min.

OBRADOIROS DIDÁCTICOS ESCOLARES

Os tres obradoiros ofertados están focalizados no período alto imperial, momento de ocupación da nosa *domus*. Trátase dun conxunto de actividades nas que se fomenta o pensamento crítico, a capacidade de razoamento e a resolución de problemas. Poñemos a disposición dos centros educativos un espazo histórico adaptado para a realización destas actividades no que os rapaces e rapazas poidan realizar unha viaxe inesquecible ao noso pasado e mergullarse nunha experiencia arqueolóxica única.

OBRADOIRO: UNHA VIAXE NO TEMPO COS MONICREQUES DA DOMUS DO MITREO

Partindo da narración oral, e coa axuda dos nosos simpáticos monicreques, achegaremos o mundo da antiga Roma aos máis pequenos e pequenas. A través dun diálogo adaptado a esta etapa educativa, tentaremos profundar nalgún dos segredos que garda a Domus do Mitreo. A visita teatralizada transforma o museo nun ambiente de aprendizaxe activo e significativo, superando a barreira da mera observación e facilitando a adquisición de todas as competencias clave dun xeito integral e vivencial. Unha actividade que non esquecerán!

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Aprender novo vocabulario relacionado co mundo romano.
- Descubrir a vida cotiá dos antigos habitantes de *Lucus Augusti*.
- Interiorizar os valores de respecto e protección ao patrimonio histórico e cultural.
- Estimular a imaxinación e a creatividade a través do relato teatralizado.

60 min

Ed. Infantil / Ed. Primaria

OBRADOIRO DE ARQUEOLOXÍA & VISITA GUIADA AO MUSEO UNIVERSITARIO DA DOMUS DO MITREO

Nesta actividade o alumnado poderá achegarse á investigación científica no campo da arqueoloxía mediante a participación proactiva para coñecer e comprender as formas de vida durante a antiga Roma. As mozas e mozos participantes realizarán unha escavación simulada, relacionada cos achados da Domus do Mitreo. Do mesmo xeito, serán eles mesmos os que interpretarán os obxectos arqueolóxicos recuperados e experimentarán algúns aspectos da vida cotiá da época romana na cidade de Lugo. Este obradoiro relacionarase cos procesos de construción histórica que realizan os arqueólogos e historiadores.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Comprender de xeito sinxelo, pero rigoroso, os procesos de investigación científica propios da arqueoloxía.
- Valorar a importancia do patrimonio histórico e o legado arqueolóxico; promover a toma de conciencia e a responsabilidade individual na conservación do patrimonio cultural.
- Descubrir algúns aspectos da vida cotiá da época romana e comparalos con aspectos da nosa realidade actual.
- Coñecer algunhas das fontes fundamentais para a investigación arqueolóxica.

90 min

Ed. Primaria, ESO, Bacharelato, FP e Educación de persoas adultas.

OBRADOIRO: «O ROUBO DA XOIA»

«O Roubo da Xoia» é unha actividade que fomenta unha interacción profunda e memorable do alumnado co Museo Universitario da Domus do Mitreo e a historia de *Lucus Augusti*. Esta dinámica converte a visita ao xacemento nunha inmersión activa, na que algúns alumnos e alumnas encarnan os distintos personaxes do xogo e entre todos deberán descubrir o misterio do roubo. O obxectivo fundamental é que os escolares coñezan as características esenciais da *domus*, as súas dependencias e as súas funcións. Ao mesmo tempo poderán coñecer aspectos básicos da sociedade, da administración, do exército romano e algúns aspectos da vida cotiá na antigüidade.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS:

- Identificar as estancias principais da *domus* e a súa función.
- Diferenciar os diversos roles sociais, oficios e status sociais.
- Coñecer e diferenciar os diferentes espazos domésticos dunha casa romana visibles no espazo arqueolóxico da Domus do Mitreo.
- Relacionar a evidencia arqueolóxica coa simulación histórica.

60 min

Ed. Primaria / Ed. Secundaria: 1º - 2º ESO

INFORMACIÓN PRÁCTICA

RESERVAR A VISITA

Os grupos escolares deben reservar previamente a súa visita, ou ben por teléfono, ou por enderezo electrónico.

Contacto para as reservas:

Teléfono: 610.323.926 (de martes a sábado de 11 ás 14h e das 17 ás 20h)

Enderezo electrónico: museomitreo.lugo@fundacionusc.gal

ORGANIZACIÓN DOS GRUPOS

Debido ás características do xacemento só se permite a entrada a un máximo de 22 persoas. No caso de que o grupo escolar supere este número, será dividido previamente en dous grupos. Cada un deles baixará á *Domus* acompañado dun/dunha educador/a do Museo e dun/ dunha docente.

O profesorado contará con material de apoio para a preparación das visitas proporcionado polo museo.

RECOMENDACIÓNS

Debido ás condicións de conservación do material e á propia situación da *Domus*, sete metros por baixo do nivel do Lugo actual, durante todo o ano a temperatura no xacemento é de entre 15 e 18 graos, cun nivel de humidade de entre o 70% e o 85% polo que se aconsella traer roupa axeitada.

NORMAS

Antes de realizar a visita é aconsellable explicarlles aos alumnos as normas que deben seguir, que son as habituais en calquera museo:

- Non se permite entrar con paraugas, mochilas e obxectos punzantes. O museo carece de consigna, polo que se deberá ter en conta esta circunstancia.
- Os teléfonos móbiles deberán estar apagados ou en silencio.
- Non se permite apoiarse nas vitrinas nin tocar as pezas, excepto as deseñadas con esta función e que están debidamente sinalizadas.
- Non se poden consumir comidas ou bebidas no interior do museo.
- Está permitido realizar fotografías sen trípode e sen flash.

ACCESIBILIDADE

O Museo permite o acceso a persoas con mobilidade reducida, tanto á *Domus* como á exposición situada no piso primeiro. Igualmente existen WC adaptados.

Tanto na visita como nos obradoiros terase en conta a atención á diversidade e atenderanse ás necesidades individuais de todo o alumnado.

Toda a información en <https://adomusdomitreo.com/>

MUSEO
UNIVERSITARIO
A DOMUS
DO
MITREO